

ELŐTERJESZTÉS

SZUHAKÁLLÓ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

2019. ÁPRILIS 25-I

MUNKATERV SZERINTI NYÍLT ÜLÉSÉRE

IKT. SZ: SZK/883-6/2019.

MELLÉKLETEK SZÁMA: 2 DB

IV. NAPIREND

Tárgy: Átfogó értékelés Szuhakálló község Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2018. évi ellátásáról.

Előterjesztő:

Dávid István
polgármester

A döntés formája:
határozat

**Előterjesztést
készítette:**

Dr. Herczeg Tibor
jegyző
címetes főjegyző

Szavazás módja:
egyszerű többség

Melléklet:

1. sz. Határozati javaslat
2. sz. Értékelés

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. tv. (Gyvt.) 96.§ (6) bekezdése szerint:

„A települési önkormányzat és állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

Az értékelés tartalmi követelményeit a 149/1997.(IX.10.) Korm. Rendelet 10. sz. melléklete határozza meg, az alábbiak szerint:

„*A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:*

1. *A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.*
2. *Az önkormányzat által nyújtott pénzübeli, természetbeni ellátások biztosítása:*
 - *a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,*
 - *egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzübeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,*
 - *gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.*

3. *Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:*

- *gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),*

- *gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.*

6. *A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.*

7. *Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenció elképzelések).*

8. *A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.*

9. *A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).”*

Szuhakálló község Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2018. évi ellátásáról szóló átfogó előterjesztés fenti szempontok alapján kerül a képviselő-testület elé tárgyalásra.

Az értékelés során felhasználásra került a közös önkormányzati hivatal gyermekvédelmi- és gyámhatósági tevékenységének dokumentációja, statisztikája.

Fentiek alapján kezdeményezem az előterjesztés mellékletében szereplő határozati javaslat jóváhagyását.

Szuhakálló, 2019. 04. 11.

Dávid István sk.
polgármester

Határozati javaslat:

/2019.(IV.....) HATÁROZAT A 2018. évi gyermekvédelmi és gyámhatósági tevékenység átfogó értékeléséről

Szuhakálló község Önkormányzata Képviselő-testülete az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2018. évi ellátásáról készített átfogó értékelést megismerte, azt elfogadja.

Felelős: jegyző

Határidő: értelemszerűen

Átfogó értékelés
Szuhakálló község Önkormányzata
gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2018. évi ellátásáról.

1. Szuhakálló község demográfiai mutatói

A település lakosság száma **2018. december 31-én: 995 fő**, melyből 470 fő férfi és 525 nő.

A lakosság korcsoportos megoszlása:

Év	Fő
0-2	33
3-5	26
6-14	104
15-18	55
19-60	567
61-	210

A településen **218 fő 0-18 év** közötti lakos élt az értékelés időszakában, (2017-ben: 215 fő; 2016-ban 211 fő; 2015-ben 201 fő; 2014. évben 209 fő; 2013. évben 213 fő; 2012. évben 222 fő; 2011. évben 221 fő; 2010 évben 222 fő).

2. Az önkormányzat által biztosított gyermekvédelmi ellátások

Az önkormányzat az alábbi pénzbeli, természetbeni, illetve személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat biztosította 2018-ban:

A./ Pénzbeli és természetbeni ellátások:

1. rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény;
2. gyermekek napközbeni ellátása érdekében intézményfenntartó társulás keretei között működtetett óvoda,
3. intézményen kívüli (szünidei) gyermekétkeztetés
4. beiskolázási támogatás.

B./ Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások:

1. gyermekjóléti szolgálat.

A.1.)

A **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény** 2006. január 1-jével váltotta, az addigi elsősorban pénzbeli ellátásként működő rendszeres gyermekvédelmi támogatást.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre az a gyermek jogosult, akinek családjában **az egy főre eső jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135 %-át** (2018-ban ez 38.475 Ft.)

Ha ezt a határt a jövedelem **meghaladja, de az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 145%-át nem** (2018-ban ez 41.325 Ft); **jogosult a gyermek a kedvezményre, ha**

- a szülő vagy más törvényes képviselő egyedülállóként gondozza;
- tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos;
- nagykorúvá vált és 23 éves koráig vagy közép- vagy felsőfokú nappali tanulmányokat folytat, 25 éves koráig felsőfokú nappali tanulmányokat folytat.

A jogosultság megállapításához mindkét jövedelmi helyzetben vizsgálni kell **a család vagyoni körülményeit** is. A kedvezményre az a gyermek jogosult, akinek családjában található vagyontárgyak

- **egy főre jutó értéke** nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát **(2018-ban az 570.000 Ft-ot)**;
- illetve **együttesen** számítva a hetvenszeresét **(2018-ban az 1.995.000 Ft-ot)**.

Nem kell vagyonként figyelembe venni azt az **ingatlant** melyben a szülő vagy más törvényes képviselő **lakik**, továbbá a **mozgáskorlátozottságra** tekintettel tulajdonban lévő **gépjárművet**.

A jövedelmi és vagyoni helyzetre a kérelemben nyilatkozni kell.

A jogosultsági feltételek teljesülése esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság **1 év időtartamra** állapítható meg.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény keretei között a gyermek **kedvezményes étkeztetésre, normatív tankönyvtámogatásra**, illetve tárgyév július és november hónapban (ha július 1-jén a jogosultsága fennállt) **egyszeri támogatásra**, valamint egyéb jogszabályban meghatározott esetleges kedvezményekre jogosult. 2018. év során - a 2012. évi törvényi változásnak megfelelően – a pénzbeli támogatás helyett, **Erzsébet-utalvány** formájában került a jogosultaknak az ellátás folyósításra, mely készétel, tanszer és ruházat vásárlására használható fel, az elfogadó helyeken.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2018. december 31-én **59 fő kiskorú** és **1 fő** nagykorú, nappali tanulmányokat folytató részesült, összesen: **60 fő**. Ez összesen **27 családot** érintett.

A támogatás megállapítására irányuló kérelmek közül **5 fő elutasításra** került.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére, **egyszeri támogatás** jogcímén 2018. év folyamán **791.000.- Ft** került kifizetésre **Erzsébet utalvány** formájában.

A 2018. december hó folyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők korcsoportos megoszlása

Korcsoport (év)	- 5	6-13	14-17	18 -	Összesen
Gyermekek száma	14	28	17	1	60

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

2013. augusztus 31-éig a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló fogalmát a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény tartalmazta. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényben azonban e fogalom már nem szerepel.

2013. szeptember 1-jei hatállyal a hátrányos, **halmozottan hátrányos helyzetű gyermek** (fiatal felnőtt) fogalma és e tény fennállásának megállapítása, mint a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések egyike, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben került szabályozásra. A szabályozás célja a gyermek hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növelése kora gyerekkortól fiatal koráig, minél sikeresebb társadalmi integrációjának elősegítése érdekében.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi **körülmények közül egy fenn áll:**

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családba fogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú - **(az alacsony iskolai végzettség igazolása a kérelmen megtett önkéntes nyilatkozattal történik);**
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül, legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ - **(az alacsony foglalkoztatottság fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi);**
- a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek - **(elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény).**

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében fenti három körülmény közül (alacsony iskolai végzettség; alacsony foglalkoztatottság; elégtelen lakókörnyezet, lakókörülmény) **legalább kettő fennáll.**

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet meghatározása kérelemre indul, azonban nem érinti a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kötődő kedvezményeket.

A hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) szuhakállói lakóhelyű gyermekek, tanulók létszáma, 2018. október 1-jén.

	2018.10.01.			
	óvodás	ált.isk.	Közép isk.	Össz.
HH	12	13	6	31
HHH	4	8	3	15
Összesen	16	21	9	46

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 29. § (2) bekezdése értelmében, a jegyzőknek az adott év az adott év január 15-én és október 1-jén rendelkezésre álló adatok feldolgozása után minden év január 31-ig és október 31-ig rögzíteniük kell a **köznevelés információs rendszerében (KIR)** az

iskola és óvoda esetén a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel és tanulókkal összefüggő **statisztikai adatokat**.

A létszámadatokat a településen élő összes hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű óvodai jogviszonnyal rendelkező gyermekekre, illetve alapfokú és középfokú iskolával tanuló jogviszonyban álló tanulóra vonatkozóan kell megadni, településenkénti bontásban. Közös önkormányzati hivatal esetén a székhely szerinti település jegyzője szolgáltat adatot valamennyi, a közös önkormányzati hivatal illetékességébe tartozó településre vonatkozóan.

A KIR rendszerbe történő adatszolgáltatás teljesítése megtörtént.

A.2)

Az óvodás és általános iskoláskorú **gyermekek kedvezményes, vagy ingyenes étkezéseinek szabályrendszerében nem következett be jelentős változás 2018. évben**, az előző időszakhoz képest.

A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése szerint:

(1) Az intézményi gyermekétkeztetést **ingyenesen kell biztosítani**

a) az **óvodai nevelésben** részesülő gyermek számára, ha

- aa)* rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- ab)* tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- ac)* olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- ad)* olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjárulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy
- ae)* nevelésbe vették;

b) az **1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai** oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

- ba)* rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- bb)* nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az **Szt.** hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

- da)* nevelésbe vették, vagy
- db)* utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj **50%-os normatív kedvezményével** kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés *b)* pont *ba)* alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

A kedvezmény csak **egy jogcímen** vehető igénybe.

Az önkormányzat a természetbeni gyermekjóléti alapellátásként, **32 fő óvodás, és 71 fő általános iskolás korú gyermek napközbeni étkezését biztosította**, az általa fenntartott konyhán keresztül.

A gyermekétkeztetés esetén, valamennyi törvényi előírás alapján alapuló kedvezményes étkezési formáját biztosította az önkormányzat a gyermekek részére.

Gyermekétkezésben részt vevők száma és megoszlása, az étkezési napok szerinti átlagszámolással

Megnevezés	Általános iskolások	Óvodások	Összesen
50% kedvezmény	6	0	6
100% kedvezmény	54	29	83
Teljes díjat fizetők	11	3	14
Összesen:	71	32	103

A.3)

Intézményen kívüli (szünidei) gyermekétkeztetés:

A Gyvt. 21/C. § (1) bekezdése szerint, a települési önkormányzat a **szünidei gyermekétkeztetés** keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

a) a **hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben** részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekekén kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

A gyermekétkeztetésről szóló 3/2016.(III.30.) **önkormányzati rendeletben foglaltak szerint**, az önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 21/C § (1) bek a.) pontja szerinti jogosultaknak biztosítja.

A jogosult gyermek részére a szünidei étkezést az **iskolai évközi szünet**, és az erre az időszakra eső **óvodai zárvatartás munkanapjaira** biztosítja az önkormányzat, **a déli meleg főétkezés formájában.**

Mivel az ebéd helyben történő elfogyasztásra – erre alkalmas helyiség hiányában - nincs lehetőség, a szünidei gyermekétkeztetés **az étel a jogosultak általi elvitellel kerül biztosításra.**

Az étel **napi elviteléről** a meghatározott időponton belül, a **szülőnek/ törvényes képviselőnek vagy általuk megbízott más személynek kell gondoskodnia.** A megbízáshoz írásbeli, magánokiratba foglalt meghatalmazás szükséges.

Ha a gyermek előre nem látható hiányzása, betegsége vagy egyéb ok miatt, a részére biztosított étel elvitelére az **átvételre meghatározott időpontban nem kerül sor**, akkor az étel **másik, szünidei étkeztetésre jogosult gyermek számára átadásra kerül.**

A szünidei étkeztetés az önkormányzat fenntartásában üzemelő **Szuhakállói Községi Konyháról** kerül biztosításra.

A szülők/törvényes képviselők **tájékoztatására** - szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, az igénybevétel módjáról, valamint a szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időtartamáról, helyszínéről és módjáról - a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 13/B § (1) bekezdésében foglaltak szerint, **május 15-ig, illetve szeptember 15-ig** 2018-ban is sor került.

A tájékoztatással egyidőben a szülők részére megküldésre került a szünidei gyermekétkeztetés igényléséhez szükséges **Korm. rendelet 7. melléklet szerinti nyilatkozat**, az ellátásra jogosult gyermekei számának megfelelő példányszámban.

Minden egyes szünidei gyermekétkeztetés **megkezdése előtt a helyben szokásos módon** (hirdetmények) a jogosultak figyelme felhívásra került a **szünidei gyermekétkeztetésről, annak időtartamáról és helyszínéről.**

Az adott szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt **vizsgálatra került**, hogy a szünidei gyermekétkeztetés megkezdésekor, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek **hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete, az azt megállapító határozat alapján fennáll-e.**

Ha az került megállapításra, hogy **a gyermek nem jogosult** a szünidei gyermekétkeztetésre, erről a szünidei gyermekétkeztetést igénylő szülő/törvényes képviselő írásban **értesítésre került.**

Intézményen kívüli gyermekétkezésben részesülők száma 2018-ban

Intézmény (korcsoport)	Szünidei napok száma, melyeken az önkormányzat étkeztetett	Étkeztetett gyermekek átlagos napi létszáma	Étkeztetett gyermekek naponta összesített gyermekszáma (adagszám)
Bölcsőde	50	4	175
Óvoda	9	12	104
Általános iskola	50	20	1016
Gimnázium	1	1	1
Szakközépiskola/szakgimnázium	50	1	66
Szakiskola	50	2	120
Összesen	279	39	1803

Iskolakezdési támogatás, Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer

A helyi lakóhelyű általános iskolások (89 fő), középiskolai tanulmányokat folytatók, valamint a főiskolai, egyetemi képzésben részt vevők (34 fő) számára, összességében 109 fő részére 552.000 Ft került kifizetésre, önkormányzati rendelet alapján, **tankönyvtámogatás jogcímén**.

Az önkormányzat 5.000.- Ft támogatást nyújtott a **középiskolai tanulóiraikat** nappali tagozaton végző, első középiskolai végzettség megszerzésére irányuló jogviszonnyal rendelkező tanulóknak; 6.000.- Ft támogatást az első diploma megszerzésére irányuló, nappali tagozaton tanulmányokat folytató **főiskolai, egyetemi hallgatóknak**.

Az **általános iskolás** korú gyermekek részére 5.000 Ft/fő pénzbeli támogatást biztosított az önkormányzat.

2000-ben indult el a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer, melyhez Szuhakálló önkormányzata 2018-ra is csatlakozott. A Képviselő-testület a szociális rászorultság figyelembevételével és az egy háztartáson belüli egy főre eső jövedelem alapján döntött a pályázatok elbírálásáról.

A felsőfokú képzésben részt vevők számára, összességében 3 fő részére; 120.000 Ft került kifizetésre, Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj támogatás jogcímén, önkormányzati saját forrásként.

Tankönyvtámogatásban és Bursa Hungarica támogatásban részesülők számának megoszlása és a ráfordított kiadás

	Általános iskolások	Közép- és felsőfokú képzésben résztvevők	Bursa Hungarica	Összesen
Fő	67	42	3	112
Összeg (Ft)	335.000	217.000	120.000	672.000

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodás

Szuhakálló községben a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait a képviselő-testület döntése alapján intézményfenntartó társulás keretei közötti, 2009. január 1-jétől a **Sajókaza** székhellyel működő Nappali Szociális Központ és Gyermekjóléti Szolgálat végzi.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv) 146. § (1) bekezdése szerint, a törvény hatálybalépése előtt kötött önkormányzati társulási megállapodásokat a képviselő-testületeknek felül kellett vizsgálni és a törvény rendelkezéseinek megfelelően módosítani e törvény hatálybalépését követő hat hónapon belül.

A társult önkormányzatok törvényi kötelezésüknek eleget téve, 2013. július 1-jétől Dédestapolcsány - Mályinka - Sajóalgóc - Sajóivánka - Sajókaza - Szuhakálló –Vadna Nappali Szociális Központ Intézményfenntartó Társulás keretei között gondoskodnak a feladat-ellátásról.

A Szolgálat 2018. évi tevékenységéről szóló beszámolót a képviselő-testület önálló napirend keretei között tárgyalta meg.

Gyermekvédelmi jelzőrendszer

A körzeti védőnő

A gyermekvédelmi rendszer fontos eleme, a jelzőrendszer megfelelő hatékonyságú működése. A helyi jelzőrendszer tagjai (az oktatási intézmények gyermekvédelmi felelősei, védőnő, házi orvos, jegyző, családgondozó) törekszenek az együttműködésre. Mivel kis lélekszámú településről van szó, a személyes kapcsolatok nem elhanyagolhatóak.

A családokban jelentkező nevelési problémákat legkorábban (a gyermek életkorának megfelelően) a védőnő és az oktatási intézmények észlelik. Kiemelt szerepe és felelőssége van tehát ezen intézmények pedagógusainak, gyermekvédelmi felelőseinek és a védőnőnek.

A jelzőrendszer nélkülözhetetlen tagja, a tanköteles kort még be nem töltött gyermekek tekintetében a **védőnő**. Szuhakálló önálló védőnői körzet.

2018-ban **18 várandós kismamát** (2017-ben 21 fő) - akik közül szociális helyzete miatt **1 fő volt veszélyeztetett**, és **10 újszülöttet** (2017-ben 11 fő) gondozott a védőnő.

A helyi jelzőrendszer tagjai között mindennapos a kapcsolat. A jelzőrendszer megfelelően működik.

2018-ban a védőnő 2 intézkedést kezdeményezett a gyermekjóléti szolgálat ill. a családgondozó irányába (2017-ben 6 kezdeményezés volt).

A jelzések többnyire a családok életviteli problémái ill. a szülők alkohol problémái miatt történtek.

2018.05.30 -án szükségessé vált 4 gyermek, - akik közül 1 újszülött volt -, családból való kiemelése.

A kiemelés oka a gyermekek elhanyagolása és a szülők hanyagsága volt.

A szoros együttműködés és a közösen tett és azóta is folyamatos rendszeres látogatások eredményeképpen az anya havonta látogatja a gyermekeket, akik azóta nevelőszülőkhöz és lakásotthonokba kerültek. A családba való visszakerülésük még bizonytalan.

Minden évben előforduló és sajnos visszatérő jelentősebb probléma, az oktatási intézményekben jelentkező fejtetvesség.

A fejtetvesség kezelésének jogszabályi alapjait elsősorban az egészségügyről szóló törvény, illetve a törvény végrehajtása tárgyában kiadott 18/1998. (VI. 3.) NM (járványügyi) rendelet szabályozza.

A védőnő által végzett tisztasági vizsgálat az oktatási intézményekben évente kötelezően 3 alkalommal történik. Mivel ez a szám elég alacsony, a jelzőrendszer tagjainak szoros együttműködése és a folyamatos információcsere tudja biztosítani szükség szerint a soron kívüli szűréseket.

A szűrések a személyiségi jogok védelme miatt, egyesével az orvosi szobában ill. elkülönített helyiségben történnek. A megelőzés érdekében a vizsgálat kiterjed a tetvesnek talált személy közvetlen környezetére, illetőleg az ott élő és vele rendszeresen érintkező személyekre is (családtagokra, lakó és tanuló társakra). Zárt közösségekben (óvoda, iskola) elszaporodása az

életfeltételeket súlyosan zavarja. A szülők tájékoztatása bizalmasan történik. A tetűirtásra és a visszafertőződés megelőzésére szolgáló eljárásokról részletes szóbeli és írásbeli tájékoztatást, illetve az önkormányzat által folyamatosan biztosított tetűirtó szert is kapnak.

A szülő által elvégzett kezelés hatékonyságát a védőnő ellenőrzi és igazolást ad, hogy a gyermek közösségbe mehet.

Lényeges a szülői értekezleteken a szülők részére általában az iskola - egészségügyi munkáról, ezen belül a fejtetvességi vizsgálatok éves rendjéről, a megelőzésről, a kiszűrt gyermekek szülei értesítésének módjáról történő tájékoztatás.

A tetvesség elleni védekezés hatékonysága és a fejtetvesség aktuális helyzetének javítása érdekében az oktatási intézményekben és a szülők körében is folyamatos egészségnevelés történik, melynek során szóba kerül a fejtetű biológiája, terjedési módja és a védekezés lehetőségei is. Ez a kérdés nagyon fontos, mert az erre vonatkozó ismeretek hiányosak. A fejtetvesség elterjedésében ugyanis szerepet játszik az is, hogy az idősebb generáció már elfelejtette, a fiatalabb pedig esetleg még sohasem találkozott ezzel a kellemetlen élősködővel.

A felnőtt korosztály személyes tapasztalatainak hiánya miatt tehát nem veszi észre, ha a gyermek az óvodából, az iskolából vagy a nyári táborból tetvesen érkezik vissza és a közösségbe tetvesen engedik el.

Felvilágosítást kapnak arról, hogy a fejtetvesség aránylag könnyen és gyorsan megszüntethető, de egyúttal arra is felhívják a figyelmüket, hogy ez kizárólag a gyerek hajának tetű- és serkementességével biztosítható.

Lényeges szempont a megelőzés kérdése, különösen akkor, ha a közösségben fejtetvesség tapasztalható.

Az jelzőrendszer tagjai és a szülők közreműködésével és együttműködésével a településen ez a probléma viszonylag jól orvosolható, tendenciájában 1 - 2 család körében visszatérő jelenség.

Véleménye szerint a szuhakállói lakóhelyű gyermekek, általánosságban ápoltak, ruházatuk tiszta, higiénájuk megfelelő. Problémák 2-3 család gyermekeinél jelentkeznek visszatérően, mely negatívan befolyásolja a közösséget.

A **közoktatási rendszer** jelentős átalakulása valósult meg 2013. évben. **A településen működő köznevelési intézmények** közül az általános iskola állami fenntartásba került - jogszabályi változás kapcsán -; míg az óvoda – önkormányzati döntés alapján – Kazincbarcika város kizárólagos fenntartásában működik. A köznevelési intézmények által ellátott gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység intézményi értékelése így nem képezik részét a jelen átfogó értékelésnek.

4. Gyermekvédelmi-, gyámhatósági intézkedések:

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 2013. január 1-jétől jelentősen szűkítette a települési **jegyzőjének** tárgybeli feladat- és hatáskörét, mellyel párhuzamosan a járási rendszer létrejöttével, a **járásai gyámhivatal** kapott feladat- és hatásköröket.

3. § (1) bekezdése értelmében, a jegyző:

- a gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmányt készít,

- megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát,
- megállapítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt, tartásra köteles hozzátartozó kiegészítő gyermekvédelmi támogatásra való jogosultságát,
- ellátja a törvényben vagy kormányrendeletben hatáskörébe utalt egyéb gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat.

A járási gyámhivatal gyermekvédelmi-, gyámhatósági intézkedésről nem döntött a településen élő kiskorúak vonatkozásában, 2018. év folyamán.

5. A Kazincbarcikai Járási Gyámhivatal hatósági intézkedései:

A Kazincbarcikai Járási Gyámhivatal környezettanulmányok készítése miatt kereste meg hivatalunkat, 2018-ban.

6. Felügyeleti szervek által végzett ellenőrzések tapasztalatai:

A felügyeleti szerv (Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Szociális- és Gyámügyi Osztály) 2018. áprilisban indított ellenőrzést a Szuhakállói Közös Önkormányzati Hivatalnál a 2017. január 1. - 2017. december 31. napja közti időszakban, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása tárgyában jogerősen lezárt ügyirat vizsgálatát végzi.

A lefolytatott ellenőrzés számottevő hibát, hiányosságot nem tárt fel.

7. Gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők a településen

Szuhakálló **bűnmegelőzési programmal** nem rendelkezik. Ugyanakkor szoros, élő a kapcsolat a **Kazincbarcikai Rendőrkapitánysággal és a Sajókazai Rendőrőrsrel**. A rendőri szerv tájékoztatása szerint, a bűncselekményt elkövetők között **gyermekkorú és fiatalkorú nem volt**. „A mobiltelefonok elterjedésével, számottevően növekedett az ezt birtokló személyek, de leginkább a fiatalok sérelmére elkövetett mobiltelefon lopások száma. Az elkövetők helyzetét sok esetben megkönnyíti a sértettek hanyagsága, felelőtlensége. A mobiltelefon tulajdonosok - ezen belül is a gyermek és fiatalkorúak - a korábbi években több esetben **rablás áldozatává is ezért váltak.**”

A Rendőrkapitányság Szuhakálló község közbiztonsági helyzetéről szóló éves beszámolóiban, rögzíti: „Kiemelt feladatként kezeljük továbbra is **a fiatalok, a gyermekkorúak**, az idősek és egyedül élők **fokozott védelmét**. Felmértük a veszélyeztetettek körét, s a körzeti megbízottak valamint a nyomozók feladata a kapcsolattartás.”

Fentiek mellett, fokozott figyelmet igényel a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai, a rendőri szervek részéről, a fiatalkorú bűnelkövetés prevenciója, megelőzése. A megélhetési problémák, a jövedelmi helyzet romlása, illetve a gyermekkorhoz kapcsolódó felelősségre vonás hiánya, eredményezheti a községben is az érintett korosztály által elkövetett bűncselekmények és szabálysértések számának növekedését.

8. Jövőre vonatkozó, célok, elképzelések, javaslatok

Az önkormányzat jelenlegi gazdálkodási, finanszírozási körülményei között a gyermekjóléti alapellátások körét bővíteni, a törvényi kötelező feladatok megvalósításán túl, nem tudja. Cél a meglévő alapellátási formák biztosítása, szinten tartása.

A gyermekjóléti alapellátásra fordított, ahhoz kapcsolódó költségek:

Megnevezés	Gyermek- védelmi kedvezmény	Bursa Hungarica	Tankönyv- támogatás	Étkeztetés	Szünidei étkeztetés
Ft	790.500	120.000	552.000	20.726.533	1.469.635
Összesen	23.685.668				
Önkormányzat 2018. évi összes működési kiadása	241.051.946				

**a védőnő által ellátott feladat költségei nem kimutathatóak.*

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

A településen 2011. március óta működik a Polgárőr Egyesület. A bűnmegelőzés terén az Egyesülettel való együttműködés a feladatellátás során új lehetőségeket jelentett; az Egyesület alapszabályában rögzített módon, kiemelt figyelmet fordíthat a gyermek- és fiatalok bűnelkövetés lehetőségének megelőzésére.

Fontos feladat a gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékonyságának növelése, mely elsősorban a szereplők szakmai felkészültségének, együttműködésének, hozzáállásának, tenni akarásának függvénye.

Szuhakálló, 2019. 04. 15.

Dr. Herczeg Tibor
jegyző
címzetes főjegyző